

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проєкту наказу Міністерства юстиції України «Про затвердження Інструкції з організації відвідування державних архівних установ»

I. Визначення проблеми

Оформлення державними архівними установами перепусток до читальних залів у паперовій формі не відповідає сучасним методам реєстрації і доступу користувачів до архівних установ, тягне за собою чималі витрати на їх виготовлення та видачу, що призводить до зайвого використання коштів Державного бюджету України на канцелярське приладдя, які могли б спрямовуватися для вирішення інших проблем (покращення матеріально-технічної бази тощо) державних архівів.

Чинний Порядок доступу до приміщень і на територію державних архівних установ, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 11.07.2014 № 1117/5, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 липня 2014 року за № 810/25587 (далі – Порядок), передбачає безоплатне оформлення та видачу користувачам архівів перепустки до читального залу та разової перепустки за встановленими формами.

На сьогодні, відповідно до Порядку, оформлення та видача архівними установами перепусток до читальних залів у паперовій формі є безоплатною послугою, надання якої тягне за собою зайве бюджетне навантаження.

Зокрема, протягом 2021 року читальні зали центральних державних, галузевих державних архівів та державних архівів областей, м. Києва відвідало **16025 користувачів**, яким видано близько **20000 паперових перепусток**, що потягло за собою додаткові бюджетні витрати на закупівлю архівними установами канцелярських виробів для оформлення та видачі таких перепусток.

З прийняттям Кабінетом Міністрів України постанови від 07 липня 2022 року № 774 «Про внесення змін до пункту 3 переліку платних послуг, які можуть надаватися архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів», зазначену вище проблему збитковості та зайвого бюджетного навантаження частково вирішено за рахунок включення до переліку платних послуг **нової** – оформлення та видача перепустки строком на один рік до читального залу архіву у формі пластикової картки з безконтактним електронним носієм.

Для практичного впровадження **нової платної послуги** – оформлення та видача перепустки строком на один рік до читального залу архіву у формі пластикової картки з безконтактним електронним носієм необхідно прийняти наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Інструкції з

організації відвідування державних архівних установ» у новій редакції, **якою визначена процедура оформлення документів для відвідування архівів.**

Прийняття такого проєкту акта дозволить архівній галузі залучати більше бюджетних коштів для вирішення нагальних потреб.

Водночас видача разової перепустки до читального залу архіву у паперовій формі для користувачів архівних документів залишатиметься безоплатною.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,		+
у тому числі суб'єкти малого підприємництва (без мікропідприємств)		+

Прийняття акта матиме вплив на:

громадян, суб'єктів господарювання – передбачено отримання платної послуги та її оплата.

державу – врегулювання процедури оформлення та видачі документів для відвідування архівів.

Прийняття проєкту наказу не матиме вплив на суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва (без мікропідприємств), оскільки архівні установи надають зазначеним суб'єктам послуги на договірних засадах.

Реалізація наказу передбачає визнання таким, що втратив чинність Порядок доступу до приміщень і на територію державних архівних установ, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 11.07.2014 № 1117/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14 липня 2014 року за № 810/25587, яким на разі передбачено безоплатні оформлення та видача користувачам архівів паперових перепусток.

У чинному законодавстві відсутні інші регуляторні акти, спрямовані на вирішення зазначеної проблеми.

Дана проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями державного регулювання у сфері надання державними архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів, платної послуги з оформлення та видачі перепустки строком на один рік до читального залу архіву у формі пластикової картки з безконтактним електронним носієм є:

нормативне закріплення впровадження цієї платної послуги;
спрощення вимог до процедури оформлення документів для відвідування державних архівних установ;

наповнення спеціального фонду бюджету усіх рівнів, кошти із якого можна було б спрямувати на покращення матеріально-фінансового забезпечення архівних установ, що утримуються за рахунок бюджетних коштів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Як альтернативу до запропонованого регулювання можна розглянути так званий «status quo», тобто збереження чинного регулювання зазначених питань та інший спосіб (саморегуляція):

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1: залишення без змін чинного акта	Державні архівні установи продовжуватимуть нести додаткові витрати на оформлення паперових перепусток.
Альтернатива 2: прийняття проєкту наказу	Зазначений спосіб сприятиме нормативному врегулюванню питання оформлення та видачі пластикових перепусток на платній основі, що позбавить архівні установи від додаткових витрат.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: залишення без змін чинного акта	Відсутні, оскільки існуючі законодавчі та нормативно-правові акти не надають можливості досягти поставлені цілі.	Виготовлення перепустки у паперовій формі, додаткові витрати робочого часу на оформлення паперових перепусток в окремо взятих читальних залах державних архівних установ.
Альтернатива 2: прийняття проєкту наказу	Висока, оскільки дає можливість урегулювати питання: нормативного врегулювання надання платної послуги архівами; покриття користувачами всіх витрат понесених при наданні платної послуги; відновлення позитивного іміджу державних архівних установ за рахунок спрощення процедури доступу користувачів до читальних залів.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: залишення без змін чинного акта	Відсутні, оскільки користувачі архівних документів змушені неодноразово оформлювати перепустки у паперовій формі.	Відсутні.
Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	Висока, оскільки користувачі архівних документів матимуть змогу оформити перепустку на строк на 1 рік.	Орієнтовно: 16, 92 грн* + <u>114, 8 грн **</u> 131,72 грн

* орієнтовна вартість послуги на виготовлення пластикової карти з безконтактним електронним носієм (<https://100card.ua/calculator/>)

грошове місячне утримання посадових осіб органів державного управління у 2022 році за даними Державної служби статистики (<http://www.ukrstat.gov.ua/>) (Розділ: Демографічна та соціальна статистика / Ринок праці / Оплата праці та соціально-трудова відносина/Середньомісячна заробітна плата штатних працівників за видами економічної діяльності за період з початку року у 2022 році) складає (Державне управління) 17445,5 грн. (19 робочих днів), - заробітна плата за 1 день (8 годин) складає 918,2 грн. або **114,8 грн. за 1 годину в день.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Прийняття проекту наказу не матиме впливу на діяльність суб'єктів господарювання.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснити вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

1 - цілі прийняття наказу, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати);

2 - цілі прийняття наказу, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

3 - цілі прийняття наказу, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

4 - цілі прийняття наказу, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: залишення без змін чинного акта	1	Проблема продовжить існувати.
Альтернатива 2: прийняття проєкту наказу	4	Зазначений спосіб не порушує вимог нормативно-правових актів, повністю відповідає вимогам сучасності, є найбільш доцільним та дасть змогу врегулювати визначені проблемні питання. Прийняття акта забезпечить повною мірою досягнення поставлених цілей.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок), грн.	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: залишення без змін існуючого акта	Вигоди цього способу відсутні	Для громадян витрати відсутні. Державні архівні установи витрачають кошти на виготовлення перепусток у паперовій формі.	Громадяни змушені неодноразово витрачати час оформлення перепусток у паперовій формі. Архівні установи витрачають на їх виготовлення бюджетні кошти та робочий час.
Альтернатива 2: прийняття проєкту акта	У разі прийняття акта буде врегульоване питання надання платної послуги архівними установами.	Користувачі архівних документів орієнтовно сплачують 131,72 грн за пластику перепустку. Для держави витрати відсутні.	Громадяни оформлюють пластикову перепустку один раз на рік. Тимчасова (разова) перепустка оформлюється безкоштовно. Очікується збільшення надходжень до спеціального фонду бюджетів усіх рівнів.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: залишення без змін існуючого акта	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи відсутні/ архівні установи продовжуватимуть нести додаткові витрати на оформлення паперових перепусток.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.
Альтернатива 2: прийняття проєкту акта	Прийняття проєкту наказу дозволить врегулювати питання надання платних послуг державними архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів, покращити фінансово-господарський стан цих установ та якість надання послуги з відвідування читальних залів для користувачів архівних документів/ причини відмови від альтернативи відсутні.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Реалізація проєкту наказу призведе до вдосконалення порядку відвідування користувачами архівних документів читацьких залів архівів, дозволить запровадити єдині підходи у цьому напрямку, а також оптимізує процес надходження коштів до спеціального фонду Державного бюджету України.

При цьому архівні установи будуть оформлювати пластикові перепустки користувачам архівних документів на єдиних засадах.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Процедура регулювання фізичних осіб (розрахунок на одну типову фізичну особу)	Планові витрати часу на процедуру годин	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта, пр./рік	Оцінка кількості фізичних осіб, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік фізичних осіб, що перебувають у сфері регулювання	1	114,8	1	334	38 343,2
2. Поточний контроль за фізичними особами, що перебувають у сфері регулювання, (виїзні)	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	1	114,8	1	334	38 343,2
7. Інші	-	-	-	-	-
Разом за рік	2	229,6	2	668	76 686,4
Сумарно за п'ять років	10	1 148	10	3 340	383 432

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії нормативно-правового акта не обмежений у часі, що дасть змогу повною мірою вирішити проблемні питання.

Зміна терміну дії акта можлива у разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, на вимогах яких розроблено та базується проєкт регуляторного акта.

Термін набрання чинності проєкту наказу – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Основними показниками результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до спеціального фонду державного бюджету – орієнтовно 2 107 520 грн.
2. Кількість фізичних осіб, на яких поширюється дія акта – орієнтовно 16 000.
3. Розмір коштів і час, що витрачається фізичними особами з основних положень проєкту наказу:
час – до 1 год;
кошти – орієнтовно 131,72 грн.
4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання або фізичних осіб з основних положень акта – середній.

Показниками результативності проєкту регуляторного акта будуть:

1. Кількість державних архівних установ, що оформлюють та видають перепустки строком на один рік до читального залу архіву у формі пластикової картки, яка містить безконтактний електронний носій, користувачам архівних документів.
2. Кошти, отриманні державними архівами від надання платної послуги з оформлення та видачі перепустки строком на один рік до читального залу архіву у формі пластикової картки, яка містить безконтактний електронний носій.
3. Кількість скарг/пропозицій громадян, отриманих внаслідок неналежного оформлення та видачі перепустки строком на один рік до читального залу архіву у формі пластикової картки, яка містить безконтактний електронний носій.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Укрдержархівом здійснюватимуться базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», шляхом аналізу статистичних та звітних даних за такими основними показниками як: загальна кількість об'єктів, які зареєстровані у Державному реєстрі; щорічна кількість об'єктів, які зареєстровано в Державному реєстрі вперше або інформацію про які оновлено.

Базове відстеження результативності проєкту наказу буде здійснюватися до дати набрання чинності цим актом шляхом збору від фізичних осіб

пропозицій і зауважень та їх аналізу.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторним актом, за результатами якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу показників дії цього акта такі питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, – статистичні.

**Голова Державної
архівної служби України**

Анатолій ХРОМОВ

« ____ » _____ 2023 року